

Juraperioden er fastlagt

Av Jan Stenløkk

Juraperioden ble formelt skikkelig definert den 20. august 2011. Da slo den internasjonale stratigrafiske komitee (International Commission on Stratigraphy – ICS, grunnlagt i 1961) for første gang inn en gyllen nagle, en “golden spike”, i bergartslagene høyt opp i de østerrikske Alpe, som siste skritt for å definere dette som en typoseseksjon og global geostandard for jura.

Det er slått inn over 60 slike gygne nagler på forskjellige steder på kloden. Hver for å avmerke en klar definisjon på det som er referanse for en geologisk seksjon og geologisk tidsperiode. Ved naglene står også en plakat og gjerne noe informasjon. De geologiske tidsaldrene har gjerne fått navn etter steder hvor det er uavbrutte lagrekker med fossilrike avsetninger, som devon-tiden etter Devon i England og kambrium etter det romerske navnet for Wales.

Planen er å sette inn en gyllen nagle i hver av de 91 tidsgrensene fra sen prekambrium for 630 millioner år siden og fram til i dag. Og det er både politisk og vitenskaplig stor interesse og prestisje for tildelingen.

Den første naglen ble slått inn i 1977, i overgangen mellom grensen silur/devon (416 millioner år), etter flere års vurdering av ulike kandidater. Avsetning ligger i den nåværende Tsjekiske Republikk, nærmere bestemt Klonk, nær Suchomasty for de som er kjent her. Uansett finnes flotte graptolitter av arten *Monograptus uniformis*, som definerer silur/devon-grensen

Kineserne ble tildelt den 251 millioner år gamle perm/trias-grensen. Det var en stor ære, og det ble bygget et seks meters høyt monument på stedet for å markere avsetningen.

Mer om ICS finnes her:

<http://www.stratigraphy.org>

Omtale av de gygne naglene finnes i Oljedirektoratets ”Norsk Sokkel” 1/2005: 22-23, og kan lastes ned som pdf:

<http://www.npd.no/no/Publikasjoner/>

[Norsk-sokkel/Nr1-2005/](http://www.npd.no/no/Publikasjoner/Norsk-sokkel/Nr1-2005/)

Her er den ”gygne naglen” slått inn i juragrensen i Østerrike, i overgangen mellom trias og jura. Foto: Sylvain Richoz, geologisk institutt ved Karl-Franzens-Universitetet i Graz, Østerrike (med tillatelse).